

מורכב!

מחלקת באיזו ירכ'ים נוהג גיד הנשה:

- **משנתנו:** נוהג בשתי ירכיים
- **ר"י (בברייתא):** נוהג בירך אחת – "והדעת מכרעת את של ימין"

לגבי שיטת ר"י:

שאלה האם ר"י מסופק או בטוח ששל ימין
ראיות...אינן מוכרחות חוץ מהראיה האחרונה
למסקנא בטוח של ימין

שיטות:		מ-שנ-תנו	ר"י
דין/ראיות		בשתי ירכים	בירך אחת "והדעת מכרעת את של ימין" 1
שאינה מהי שיטת ר"י: ספק/ודאי		ספק (יותר מסתבר שימין)	ודאי ימינה → המסקנא
ביאור מונחים של ר"י לשני הכיוונים		הדעת נוטה שימינה	דעת תורה מכרעת
ראיה 1 (אינה מוכרחת)	ברייטא: גבי קרבן פסח: ...והגידים...ישרפו ל16 בניסן (כשהם "נותר")		
	קושיא: במה מדובר שחייבים להשאירו להיות נותר		
	תירוצ ① - רב חסדא: מדובר בגיד הנשה ולפי ר"י שנוהג רק באחת - ראיה שספק	לכאורה ז"א שמחמת <u>ספק</u> איסור גיד הנשה, לכן צריכים להחמיר בשני הכיוונים: • אולי אכן אסור - לכן אין לאוכלו • ואולי מותר – ולכן משאירו ושורפו כנותר	
	הראיה אינה מוכרחת		יתכן שודאי ימין (בלבד) אסור ומדובר כשימין ושמאל התערבו ולכן כל אחת ספק ימין
ראיה 2 (אינה מוכרחת)	תירוצ ② (ואין כאן ראיה) מדובר בשמנו ...		(יתכן שודאי ימין אסור – אבל) מדובר (לא בגיד עצמו אלא) בשמנו – שמדאורייתא מותר ונהגו בו איסור (לכן אין לאוכלו אבל אין לשורפו עד שיהיה נותר)
	תירוצ ③ (ואין כאן ראיה) מדובר בגיד החיצון ...		(יתכן שודאי ימין אסור – אבל) מדובר (לא בגיד הפנימי אלא) בגיד החיצון שאסור רק מדרבנן (לכן אין לאוכלו אבל אין לשורפו עד שיהיה נותר)
	ברייטא: אכל כזית מימין וכזית משמאל לפי ר"י לוקה (40) - ראיה שודאי		כיון שר"י סובר התראת ספק לא שמה התראה, לכן מוכח שאינו ספק אלא ודאי
ראיה 3	ברייטא: אכל 2 גידים מ2 בהמות (1 מכל בהמה ובהמה) לפי ר"י חייב (אחת ²)		מוכרח שמדובר מאותו צד (ימין) ב2 הבהמות (שאם ימין ושמאל אין צורך שתהא 2 בהמות) ומזה שר"י מחייב למרות שמדובר בשל ימין בלבד, מוכח שימין בטוח
	יתכן שספק והברייטא סוברת כגירסה שר"י סובר התראת ספק שמה ספק		

¹ הסיבות שימין:

- "בִּירְךְ" – המיומן שבירך (ורבנן סוברים שמלמד שמדובר בגיד הפנימי – שהוא גדול ומתפשט בכל הירך)
- "בהאבקו עמו" – כאילו חובקו – וזה ידי הימנית (של המלאך) מגיע לירכו הימנית (של יעקב) (ורבנן סוברים ש"באבקו" היינו שהעלו עפר [ונגע עד כסא הכבוד])
- המלאך נדמה ליעקב כעובד חכמים ולכן שמו לימינו (ונגע בירך הסמוך)
- המלאך נדמה ליעקב כתלמיד חכם ולכן שמו לימינו (ונגע בירך הסמוך)

² הסיבה שאינו חייב 2 היא שמדובר כשפחות מ2 כזיתים ור"י סובר שצריכים כזית

סוגיא - דף צא-צב: - נושא: [אגדתא] [סטיה] אגדות שונות

סקירה כללית

מגוון אגדות החל ממדוע נקרא "גיד הנשה" ומסתעפת להרבה נושאים ומדרשי פסוקים.

לא נכנס לפרטים.

סוגיא - דף צב: - נושא: אינו נוהג בעוף...

סקירה כללית

אינו נוהג בעוף כי אין לו כף הירך (אין הבשר מסבבה).
מה הדין במקרים יוצאי דופן: עוף עם כף ובהמה ללא כף - תיקו

סקירה כללית

במשנתנו "וחלבו מותר" – זהו לדברי הכל, ומדובר בחלב/שומן של גיד הנשה (אמנם **מדרבנן** אסור לפי ר"מ)

רקע - 1

שליל:

שיטות:	ר"י	ר"מ
מקרים	1 אינו טעון שחיטה (ניתר בשחיטת אמו)	1 חלבו וגידו מותרים
	2 אינו טעון שחיטה	2 טעון שחיטה
שליל חי פחות מבן 9 – שנמצא במעי בהמה שחוטה	3 חלבו וגידו מותרים	3 חלבו וגידו אסורים
שליל חי בן 9 ("בן פקועה") – שנמצא במעי בהמה שחוטה		

1 "כל בבהמה תאכלו"

2 המחלקת מופיעה במשנה ומובאת לעיל בסוגיא בדך עד:

3 המחלקת מופיעה בברייתא

ומחלקת זו מבוססת על מחלקותם הקודמת האם טעון שחיטה – אם טעון שחיטה (אינו ניתר ע"י שחיטת אמו) אז נחשב בהמה בפני עצמה (כאילו נולד) ואין שייך לו "כל בבהמה תאכלו"

רקע - 2

חלב (שומן) של גיד הנשה:

שיטות:	ר"י	ר"מ
האם אסור	מותר	אסור (רק) מדרבנן
מה עושים אתו	רק גוממו מן השופי (מה שנראה) – משום מראית עין	חותך שמנו מעיקרו

משנתנו

① האם נוהג איסור גיד הנשה ב"שליל":

- **ר"מ: נוהג**
- **ר"י: אינו נוהג**

② "וחלבו מותר"

ביאור משנתנו

שמואל: "וחלבו מותר" זהו לדברי הכל

ע"כ לא מדובר בחלב (סמם) של בן 9 חי שהרי כנ"ל יש מחלקת בזה

אלא מדובר בחלבו/שומנו של גיד הנשה

ומדובר מדאורייתא בלבד – שהרי ר"מ אסור מדרבנן

פירוט למטה

הגדרות מונחים

קנוקנות: גידים דקים ורכים שנותנים טעם (לעומת גיד הנשה הראשי שקשה כעץ אין לו טעם)

רקע

מקרה

חוטין שבחלב

דין

מותרים מדאורייתא (אסורים מדרבנן)

מגלן - דרשה

"חלב" - ולא חוטין

פירוט

שיטות:		מקרים
עולא	רב	
אסור התורה אסרה למרות שאין לו טעם	מותר כי אין לו טעם	גיד (הקשה ואין לו טעם)
מותר "גיד" אסרה תורה – לא קנוקנות	אסור ע"כ התייחסות התורה לאסור היא לכך	קנוקנות (הרכים ויש להם טעם)
כנ"ל ברקע ... "חלב" - ולא חוטין הכא נמי "גיד" - ולא קנוקנות		מסתברא כעולא כי...